

Θεωρούμε ορθοκανονικό σύστημα συντεταγμένων $\chi\psi$ και συμβολίζουμε με $S(n)$, (n φυσικός), το πλήθος των σημείων με ακέραιες συντεταγμένες που απέχουν από το O απόσταση όχι μεγαλύτερη του n . Να υπολογίσετε το

$$\text{όριο } \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{S(n)}{n^2}$$

ΛΥΣΗ

Τα σημεία που απέχουν από το O απόσταση όχι μεγαλύτερη του n , ανήκουν στον κυκλικό δίσκο D με εξίσωση $x^2+y^2=n$. Για τα σημεία (x,y) με $y>0$, θα είναι $y=\sqrt{n-x^2}$. Για τον αριθμό S_n θα έχουμε:

$$S_n = (4n+1) + 4 \sum_{k=1}^{n-1} [\sqrt{n^2-k^2}] \quad (1) \text{ όπου } [a] \text{ παριστάνει το ακέραιο}$$

μέρος του αριθμού a . (Ο όρος $4n+1$ μετράει τα σημεία που είναι πάνω στους άξονες συντεταγμένων, και το άθροισμα μας δίνει το πλήθος των σημείων που είναι εσωτερικά του κυκλικού δίσκου D). Έτσι

$$\frac{S_n}{n^2} = \frac{4n+1}{n^2} + \frac{4}{n^2} \sum_{k=1}^{n-1} [\sqrt{n^2-k^2}] \quad (2). \text{ Είναι όμως γνωστό ότι}$$

$x-1 < [x] \leq x$ για κάθε πραγματικό αριθμό x . Συνεπώς

$$\frac{4n+1}{n^2} + \frac{4}{n^2} \sum_{k=1}^{n-1} (\sqrt{n^2-k^2} - 1) < \frac{S_n}{n^2} \leq \frac{4n+1}{n^2} + \frac{4}{n^2} \sum_{k=1}^{n-1} \sqrt{n^2-k^2}.$$

Άρα

$$\frac{4n+1}{n^2} + \frac{4}{n} \left(\sum_{k=1}^n \sqrt{1 - \frac{k^2}{n^2}} \right) - \frac{4(n-1)}{n^2} < \frac{S_n}{n^2} \leq \frac{4n+1}{n^2} + \frac{4}{n} \sum_{k=1}^n \sqrt{1 - \left(\frac{k}{n}\right)^2} \quad (3)$$

$$\text{Γνωρίζουμε όμως ότι } \int_0^1 \sqrt{1-x^2} dx = \frac{\pi}{4}$$

Θεωρώντας μια διαμέριση του διαστήματος $[0,1]$ σε n ισομήκη υποδιαστήματα και θεωρώντας τα δεξιά άκρα αυτών των υποδιαστημάτων, το παραπάνω ολοκλήρωμα μπορεί να προσεγγιστεί από

το άθροισμα $\Sigma_n = \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n \sqrt{1 - \left(\frac{k}{n}\right)^2}$.

Επομένως θα είναι

$\lim_{n \rightarrow \infty} \Sigma_n = \frac{\pi}{4}$ κι έτσι από τη σχέση (3) δεδομένου ότι οι ακραίες

παραστάσεις τείνουν και οι δυο στο $\frac{\pi}{4}$ θα έχουμε τελικά

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{S_n}{n^2} = \pi.$$